

Означений творчий симбіоз народив не просто хоровий твір. Це — палаючий біль та світла скорбота всього українського народу, цей досвід несли наші пращури, тепер його пам'ятатимемо і ми.

Хоровий твір *a cappella* «Моя Любов» на слова В. Сосюри є відтворенням інтерпретації А. Коломійця поняття Любові як трансцендентного значення, тобто того явища, яке характеризує те, що не можна пізнати за допомогою досвіду, або те, що не має основи в досвіді. Музичне різноманіття твору, застосування різних видів складу хорового письма, динаміки, штрихів, тощо — усе це відображає природну амбівалентність поняття Любові, але разом з тим і її божественне, або те, що перебуває поза межами реальності.

Композиторська творчість Анатолія Коломійця посідає важливе місце в хоровій літературі України. Композитор створив унікальні музичні зразки, які стали надбанням не лише професійної академічної сфери, але й отримали широку популярність серед публіки, орієнтованої на менш серйозні опуси. Він зміг синтезувати надбання попередньої композиторської школи та відкрити нові горизонти, пов'язані з поєднанням фольклорних витоків, які творчо перевтілюються в авторському тематизмі композитора в поєднанні з новітніми техніками письма.

A. Pei

**«МЕСА ДЛЯ ДВОХ ХОРІВ A CAPPELLA» ФРАНКА МАРТИНА
ЯК ВИКОНАВСЬКЕ ЗАВДАННЯ**

A. Rei

**“MASS FOR TWO A CAPPELLA CHOIRS” BY FRANK MARTIN
AS A PERFORMANCE TASK**

Франк Мартін — один з найвидатніших швейцарських композиторів ХХ ст. «Страсті за Матвієм» Й. Баха, які майбутній музикант почув у віці дванадцяти років, визначили його покликання. Єдиним учителем митця був композитор Джозеф Лаубер, який ознайомив його з постромантичним репертуаром.

У 1930-х рр. під впливом техніки дванадцяти тонів Ф. Мартін розробив особистий стиль, який є дуже хроматичним, але основні лінії якого пов'язані з ідеєю розширеної тональності.

Провідна роль Ф. Мартіна в середовищі швейцарських композиторів була визначною та очевидною в його діяльності в усіх музичних жанрах і міжнародному інтересі до його творчості, починаючи з 1940-х рр. Характерним для його композиційного стилю є граничний ліризм, де мелодичні лінії, часто дуже виразні та напружені, підкріплюються постійною зміною акордів у басу.

Ф. Мартін часто покладав на музику німецькі тексти й знаходив багато натхнення в текстах Середньовіччя, не стільки з релігійних міркувань, скільки через жвавість і щирість цієї літератури, яка далека від класичних канонів і дала йому нове натхнення. Його творчість охоплює різні жанри, такі як опери, ораторії, камерна музика та симфонії.

Одним із найвідоміших творів є «Йосип і його брати» (1938–1940) — ораторія, що розповідає історію Йосипа з Біблії. Ця робота є дуже експресивною, але водночас вона надзвичайно точно структурована та ретельно спланована. Серед інших відомих творів митця можна виокремити кантату «In Terra Pax» (1944) та «Г'ет» для

віолончелі та фортепіано (1960). Останнім часом музика композитора стає все більш популярною, а його внесок у сучасну музику вважається дуже значущим.

«Меса для двох хорів без супроводу» («Mass for Double Choir a cappella») — найвідоміший твір Ф. Мартіна. Тривалий час він розглядав цю композицію 1922–1926 рр. як особисту справу, а точніше як щось між Богом і собою, що частково пояснює, чому діяч зовсім не докладав зусиль до її виконання. Лише в 1963 р. відбулася прем'єра твору. Характерним для меси є прагнення до тонкого балансу між віковою традицією та більш сучасною ідіомою.

Меса написана на канонічний текст. У ній наявні всі 5 основних частин. Музичний текст твору містить зв'язок з епохою Відродження, має багато т. зв. бахівських інтонацій. Це помітно в акапельному підході до створення меси, техніці імітації та плавному русі без метричної стриманості.

У творі панує дух старовинної музики.

Наприкінці частини «Gloria» є особливе посилання на Й. Баха, коли при словах «Patris» і «Amen» два голоси сопрано по черзі віддають себе швидким нотам екстатичної, обертової мелодії. Ця риторична фігура, відома як циркуляція, часто використовувалася в музиці німецького бароко для зображення вічного життя та сили Святого Духа.

Виконання «Меси без супроводу» вимагає від виконавців високого рівня вокальних навичок та музичної майстерності. Меса написана для двох хорів без супроводу, і це становить певну складність для виконання та вимагає від співаків чіткого інтонування й бездоганного ансамблевого збалансованого звучання. Виконавці мають дуже уважно прислухатись до іншого хору та чітко дотримувати вказівок автора й диригента.

Твір дуже різноманітний, кожна частина меси має власний характер та насичені, часто неочікувані зміни виконання. Це вимагає від співаків гарного володіння вокальними навичками, щоб могли повністю розкрити характер твору.

Неабияк важливо передати емоційний характер, оскільки твір духовний і написаний автором, як той сам зазначав, «лише для Бога та для нього самого». У творі простежуються коливання емоційних переживань і нетипові характери частин.

О. Циганок

**ЗАСОБИ МУЗИЧНОЇ ВИРАЖАЛЬНОСТІ В ХОРОВІЙ МІНІАТЮРІ «НІЧ»
З ТРИПТИХА «АЛІЛУЯ» В. СИЛЬВЕСТРОВА**

О. Tsyhanok

**MEANS OF MUSICAL EXPRESSIVENESS IN THE CHORAL MINIATURE “NIGHT”
FROM THE TRIPTYCH “HALLELUJAH” BY V. SYLVESTROV**

Триптих для змішаного хору а cappella під назвою «Алілуя» створено композитором В. Сильвестровим у 2006 р. Три частини циклу — «Вечір», «Ранок», «Ніч» — відображають етапи людського життя: легку та безтурботну молодість, натхненну й розважливу зрілість; мудру старість. «Ніч» із триптиха для хору а cappella «Алілуя» — це один з останніх хорових творів композитора В. Сильвестрова. Хорова мініатюра «Ніч» завершує триптих і є проникливою, ліричною частиною циклу. У її простій діатонічній мелодії, створеній на секвенційному розвитку, полягає глибока філософія простоти і водночас унікальної світобудови.